

Volja

Sposobnost ulaganja kontinuiranih napora u ostvarivanje razvojnih ciljeva-sposobnost osobe da se razvija u samostalnu individuu. Duboka, unutrašnja usmerenost (intencionalnost) ka cilju, ka promeni.

Volja je centralna sila naše individuacije.

Ispoljavanje nedostatka: bezvoljnost, nesposobnost osobe da se pokrene, uloži energiju, nedostatak energije da se održi pokret, gubljenje ambicija, "volje za životom". Parazitizam (preživljavanje na račun drugih) ili „kontra volja“ (za dvogodišnjake je to normalan razvojni stadijum), manifestuje se kao „neću“ koje se protivi volji drugih, onome što se „mora“. Odbijanje da se prihvati ono što je nužno za ostvarivanje sopstvenih ciljeva-jer se doživljava kao nametnuto. Samovolja neprikladna uzrastu i volja koja se okreće protiv sebe.

Razvijena sposobnost: Manifestuje se u psihološkom dostizanju kreativne dobrobiti na tri razvojna nivoa: 1.) Nivo dobrovoljnog prihvatanja obaveza-osoba prihvata ono što je ranije doživljavala kao prinudu. 2.) Kreativna faza odnosi se na to da je osoba voljna da radi ono što sama hoće (ostvarivanje sopstvenih ciljeva). Osoba ima kapacitet da podrži ideale koje je sama kreirala. Kreativna volja je samosvrhovita bez dominacije nad drugima. 3.) Transpersonalna voljapotreba koja se pojavljuje nakon sticanja identiteta, težnjom za proširenjem identiteta na druge, na opšte dobro, na ulaganje u nešto što je veće od nas samih.

Na ovom modulu polaznici će se upoznati sa teorijskim osnovama razvoja volje, tehnikama kojima se može podstići razvoj ove sposobnosti, prikazima slučajeva - savetničkog rada sa klijentima na razvoju ove emocionalne kompetencije. Na ovom, kao i na svim drugim modulima, edukanti prolaze i kroz lični rad, proces samoistraživanja vezan za stepen razvijenosti određene emocionalne kompetencije.

Cilj modula:

Razumevanje teorijske osnove razvoja volje, sposobnost prepoznavanja nedostataka u razvoju ove emocionalne kompetencije, prepoznavanje ispoljavanja u terapijskoj situaciji.

Ishod modula:

Edukanti su sposobni da prepoznaju deficite u volji, razumeju razvojne faze ove emocionalne kompetencije, zaostajanje u određenoj razvojnoj fazi, mogućnosti rada na razvoju zrele volje u psihoterapijskom procesu.

Sadržaj modula:

- Volja - "motor psihe": teorijski okviri-faze razvoja volje
- Zrela i patološka volja; oblici manipulacije voljom
- Razvoj kapaciteta za uzajamnost
- Bazične emocionalne kompetencije i volja: volja i separacija, volja i krivica (terapija volje ota ranka)
- Tipovi volje
- Tehnike za razvoj volje
- Vežbanje u grupi: prepoznavanje razvijenosti volje
- prikazi manifestacija u radu sa klijentima
- VOLJA I SPOSOBNOST ZA LJUBAV: Kognitivne, bihevioralne, emocionalne i konitivne manifestacije nerazvijene volje u ljubavi. Narcizam i volja kao pozitivne linije razvoja
- VOLJA I SPOSOBNOST ZA RAD:Kognitivne, bihevioralne, emocionalne i konitivne manifestacije nerazvijene volje u radu.
- Razumevanje volje izvan psahoanalize: psihosinteza Roberta Assagioli

Način održavanja modula:

Modul se održava u okviru jednog vikenda, odnosno 12 sati ili 16 časova.

Literatura:

- Jovanović, N. (2013), "Sposobnost za ljubavi rad-OLI Integrativna Psihodinamska Psihoterapija", ,Beoknjiga, Beograd) (poglavljeo volji)
- May, R. (1966), The Problem of will and Intentionality in psychoanalysis. Contemporary Psychoanalysis, 3:55-70 ,
- Wheelis, A.(1956) "Will and Psychoanalysis," J. Am. Psychoanal. Assoc. 4:285
- Freud, S. (1923). The Ego and the Id. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923-1925): The Ego and the Id and Other Works, 1-66
- Bettelheim, B. 1960, The Informed Heart, New York: Free Press of Glencoe
- Rank, O. (1972) Will Therapy, 1929-31. In: Will Therapy and Truth and Reality. New York: Knopf.
- Kohut, H. (1972). Thoughts on Narcissism and Narcissistic Rage. Psychoanal. St. Child.. 27:360-400
- Rank, Otto. (1932) Art and Artist. New York: Knopf, 1958
- Menaker, E. (1985). The Concept of Will in the Thinking of Otto Rank and its Consequences for Clinical Practice. Psychoanal. Rev., 72:255-264
- Assagioli, R. (1973.) The Act of Will. New York: Viking Press,
- Jovanović, N. (2006),Psihologija uspeha-živeti ili životariti, Beograd, Narodna Knjiga
- Glasser, W. (1965). Reallity therapy, New york: Harper & Row,
- Berne, E. (1964) Games people play. New York: Grove Press
- Shostrom, E. (1968) Man, the manipulator. New York, Bantam Books,